

Szerkesztőszéki Iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 23 K
Félévre — — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: :

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybeeskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 255 szám.

Kedd, november 7.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirat jelentései. —

A háboru mai eseményei.

**

**A román harctér. — Az angol-francia offenzíva újabb ku-
darca. — Az ünnepítő lengyelek**

— A mai nap hírei. —

A román harctér.

Budapest, nov. 7. Rotterdamból sürgönyzik: A Daily Telegraph jelenti Romániából:

Románia vitéz ellentállást fejt ki, de önámítás volna a veszély elmúlásában hinni. Kétségtelen, hogy a katonai helyzet javult, mégis eléggé komoly.

A Timesnek jelenti Bukarestből:

Romániában erélyes ellentállást követelnek az ellenséggel szemben. Románia addig nincsen biztonságban, amíg nem tűnik ki, hogy az ellenségnek minő szándékai vannak.

Az angol-francia offenzíva újabb kudarca.

Budapest, nov. 7. Berlinből sürgönyzik:

A német főhadiszállásról jelentik:

Az angol-francia áttörési kísérlet a legnagyobb áldozatok ellenére is siralmasan végződött. Az angolok nem vették ki teljesen részüket az offenzívából, ugyanarra, hogy a franciák kénytelenek voltak a támadást Lesboeufig magukban átvenni. Az angoloknak nincsen inyükre semmiféle támadás. Ahol az angolok támadtak, rögtön visszavertük őket s egyetlen méternyi területet sem hódíthattak el. A franciák lovasságukat és tüzérségüket ismét harcba vetették.

Az entente legnagyobb haditanácsa.

Budapest, nov. 7. Rotterdamból sürgönyzik:

Néhány nap előtt tárgyalásokat kezdtek London, Páris, Szentpétervár és Róma között, hogy az entente vezérkarainak nagy összejövetelét előkészítsék Párisban. A terv valószínűleg megvalósul s a tanácskozás a legnagyobb haditanács lesz, amelyet az entente eddig tartott.

A békekongresszus ügye

Budapest, nov. 7. Az Esti Ujságnak jelentik Bernből: A Democrate írja:

Beavatott forrásból értesülünk, hogy a négyes-szövetségnek nincsen szándékában békekongresszust egybehívni. Még márciusban megegyeztek, hogy milyen feltételeket szabnak ellenfeleiknek s így módon, ha eljő a békekötés ideje, a négyes-szövetség át fogja nyújtani feltételeit a központi hatalmaknak, kijelentve, hogy rajtuk áll, elfogadják-e vagy sem?

Az ünnepítő lengyelek

Budapest, nov. 7. Varsóból sürgönyzik:

Tegnap a nagy színházban „Halka” lengyel operát játszották. Az előadás előtt az előkelő közönség állva elénekelt a zenekarral a lengyel himnuszt s az éneket többször megismételték. A lelkesedés sokáig tartott.

A jégpalotában a központi nemzeti bizottság gyűlést tartott, amelynek szónokai méltatták a függetlenség jelentőségét.

Utána a gyűlés résztvevői ünnepítő körmenetben végigvonultak a városban.

A fiáharmonikusok nagy termében tartott nagy gyűlés után Ferenc Józsefnek és Vilmos császárnak azonos tartalmu táviratot küldtek, hálájukat fejezve ki, a lengyel függetlenség proklamálásáért.

A francia hadügyminiszter Szalonikiban.

Budapest, nov. 7. Párisból sürgönyzik:

Roques tábornok francia hadügyminiszter Szalonikibe érkezett.

Spanyolország semlegessége.

Budapest, nov. 7. Madridból sürgönyzik:

Romanez miniszterelnök kijelentette, hogy Spanyolország sohasem fogja feladni semlegességét.

A görögországi zavarok.

Budapest, nov. 7. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből:

A szövetségesek rendőrsége házkutatást tartott egy Gunarisz-párti képviselő lakásán. A képviselőt azzal gyanúsítják, hogy jelzéseket adott ellenséges buvárhajóknak. Amikor a rendőrök beléptek a házba, rájuk lőttek. Több embert le tartóztattak.

Egy művész tragedája.

Budapest, nov. 7. Kürthy a Nemzeti Színház művészen tegnap előadás közben elmezavar tört ki. Jászai Mari elmondotta, hogy Beregivel beszélgetett a hátulsó színpadon, amikor olyan ajtócsapást hallottak, hogy szinte megremegett bele a színház. Ijedten kirohantak, amikor megtudták, hogy Kürthy csapta be a színpadi ajtót. A Kürthyvel való jelenések orémülten vette észre, hogy Kürthy nem alkalmazkodik régi megállapodásához. Jászai azt hitte, hogy Kürthy ittas. Később olyan hangon beszélt Jászaival Kürthy, amit nem lett volna szabad használnia. Jászai halkan rászólt, amire Kürthy észbekapott. A következő percekben normálisan játszott. Ezután következett a nagy jelenet, amikor Bánknak meg kell ölnie Gertrud királynét. Kürthy vérbeforgó szemekkel törrel kezében valósággal hőrögvé rohant Jászai felé. Jászai rémülten sikoltozott, bár ezt a jelenetet méltóságosan szokta játszani. Kürthy Jászai sikoltozásától ismét magához tért s végig játszotta a jelenetet.

A nagy jelenet után Kürthy öltözőjébe vonult, csapkodni kezdte az asztalt s kardját darabokra törte. Az igazgató telefonozott a mentőkert közben, hogy Kürthy magában kárt ne tehessen, rendőröket hívott. A rendőrségen Kürthy magához tért s megkérdezte az igazgatót, miért hozatta a főkapitányságra.

A rendőrorvos megvizsgálta Kürthyt s megállapította, hogy ön- és közveszélyes öriült.

Kürthy tragédiáját családi élete okozta. Néhány éve elvette a Népszínház egyik táncosnőjét, egy házfelügyelő leányát. Két gyermekük volt. Az asszony megismerkedett egy Kovács nevű főhadnaggyal, akihez később nőül ment. Kürthy bánkódott felesége után s ez okozta tragédiáját.

Jeles szövetségek.

— nov. 6.

A francia háborús politika, mikor azt kérdezik tőle, hogy mondja meg, mit akar hát voltaképen a további háborúval elérni, egyideig hallgat, egyideig gondolkodik, azután megteszi a maga kijelentését, hogy: föl kell szabadítani Belgiát. Azután az egész Monarchiát föl kell darabolni Olaszország és Románia között.

Ez szépen van mondva. Szerenese, hogy több nem is kell nekik. A többit aztán majd elintéznék ők maguk között.

Ezek a kijelentések ma már értéküket veszítették. Ezzel a hanggal nem mennek semmire sem, de azért csak mondják a szónoklatokat, mert hiszen valamit csak kell mondani a népek maszlagnak. Közben apró játékok folynak. A volt montenegrói királyt megkínálják azzal, hogy mondjon le elvesztett trónjáról a szerb trónörökös javára. Nikita a vejétől, az olasz királytól kér tanácsot s nem mond le. Ellenben udvartartása költségeire pénzt kér az angoloktól. Az angol előtt azonban Nikita már csak a kifacsart citrom szerepét játssza, nem sokat törődnek vele. A pénzt kérő levélre azt üzenik, hogy előbb számoljon el azokkal az aranyakkal, amit eddig kapott. Igazolja, hogy hova költötte s majd azután — majd azután meglátjuk a többit... Mint látnivaló, nem jó foglalkozás királynak lenni száműzetésben.

Közben az olasz politika veszezszik a volt Szerbia politikusaival. Ha Szerbia még meg volna s az olaszoknak más baja nem volna, most bizonyosan összevesznének azon, hogy majd a nagy osztzkodásnál melyiküké legyen Epirusz s ki megnyit kapjon a Balkánból. A nagyszerb álom tudvalevőleg ugyanazokat a területeket óhajtotta, amiket Olaszország s a délszláv álom szláv földeknek tartja azokat a kerületeket is, amiket az olaszok el akarnának venni Ausztriától, ha bírnák. S közben van az is, hogy Románia már az örvény szélére sülyedt s a francia sajtó kiabálva követeli, hogy a muszka azonnal küldjön az oláhoknak egy millió katonát segítségül. Kerek egy milliót, szállal sem kevesebbet. Mert máskülönben megharagudnak.

Haragudni tudnak jól egymásra is. A franciák már kezdenek torkig lenni az angolokkal. A nagy barátság lángja elaludt s az angolban megint a régi évszázados ellenséget kezdik látni. Az orosz Anglia pénzügyi béklyóiban vergődik s becsapottnak érzi magát. De azért hirdeti, hogy különbekérről ninesen szó, hanem be kell várni a háboru végét. Már nem beszélnek arról, hogy milyen végét. A vége pedig nem lehet más úgy sem, csak a béke.

Aminek ma mindenesetre az első akadály a angol. Az tartja a markában az egész véres társaságot. S hogy mi esoda az az angol góg és elbizakodottság, azt eléggé mutatja egy új lapjuk, amely most indult meg „Africa“ név alatt. A kifejezett programja, hogy az egész Afrikának angolnak kell lennie, hogy az „India császára“ cím mellett az „Afrika császára“ titulus is ékesítse az angol koronát. Ehhez pedig elsősorban szükséges az, hogy elvegyék a portugáloktól és a belgáktól az afrikai gyarmatokat. Ez kellemetlen lesz ugyan azoknak, de ennek meg kell lennie. Így beszél a szövetségeiről az angol, mikor el akarja nyelni a világot. S az esodálatos, hogy még mindig el akarja nyelni. S még esodálatosabb, hogy a szövetségesei még mindig türik a zsarnokságot. De meddig még? Eddig

csak a zsebben szorulnak össze a szövetséges öklök az angol góg ellen. Lehet, hogy nem messze van az az idő, amikor az öklöket kihuzzák a zsebekből s Albion ismét az lesz előttük, ami eddig volt: a perfid család.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések november hó 6-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Észak-Olahországban tegnap is teljes eredménytelenség voltak románok támadásai. A vöröstoronyi-szorostól délkeletre tett nyertünk és elfoglaltuk a La Omu hegyet. A bodzai határhegységben, valamint Bekásnál és Tölgyesnél tovább folyik a harc. Kirlibabától keletre a terezenstadti derek 42. számú gyalogezred osztagai és más csapatrészek megépülő előretöréssel hatalmukba kerítették a Dedul-hegyet. Ez alkalommal egyszáz orosz és egy aknavetőt szállítottak be. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs különös esemény.

Olasz harctér:

A tengeremléken az olaszok támadási tevékenysége jelentékenyen alábbhagyott. A gyalogság tömeges harcavetésének megfelelően az utóbbi napok harcaiban szenvedett olasz veszteségek rendkívül súlyosak voltak. Tegnap a tüzéségi tűz csak Bigliánál, Hudiognál és Jamjanotól nyugatra volt élénkebb. Bigliánál tüzelésünkkel visszavertük előrenyomuló ellenséges gyalogságot.

Délkeleti harctér:

Nincs különös esemény.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadesportja: A Somme-menti tartós csatában november 5-ike ismét elsőrangú nagy csatában volt. Az angolok és franciák Belov tábornok hadseregének arcvonala ellen nagyon jelentékeny erővel és a tüzéségi egész erejének harcavetésével hatalmas rohamot intéztek. Különböző német törzseknek báró Marchal Deimlink és Garnier tábornokok parancsnoksága alatt álló csapatai rendületlenül állottak helyt és súlyos vereséget okoztak az ellenségnek. A strassburgi hadtestnek a szász és badeni kontingensnek részei, a berliniek, hanzaiak, valamint a meiningi gyalogezred különösen kiűntették magukat. A szövetséget ellenség a le Sarstól Bouchavesnesig terjedő husz kilométer széles egész támadási arcvonalon a legnagyobb véres vereséget szenvedte és a sanet pierre Vaast erdő északi részénél szerzett helyi sikertől eltekintve, semmit sem ért el. Ahol egyébiránt az ellenség vonalainkba be tudott hatolni, onnan azonnal visszavertük. Tíz tisztet, 310 főnyi legénységet és zsákmányt szállítottunk be. Egyedül le Sarstól északra több mint hetven foglyot és tízenegy gépfegyvert szállítottunk be. Soissonsától egy gyenge francia osztag támadását visszavertük. A trónörökös hadesportja: A Maastel jobbra a Hardaumonti-szakaszon heves tüzéségi- és kézigránat harcok.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs különös esemény. Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A tölgyesi-szakaszon, valamint az oszanci- és bodzai-szororon át vezető ut között a harcok a helyzet lényeges változása nélkül tartanak. Predeáltól délnyugatra elfoglaltuk a la Omu magaslatot és a vöröstoronyi-szorostól délkeletre tovább nyomulunk előre. A Szurdok-szoroson át vezető uttól két oldalt visszavertük román támadásokat. A déli arcvonalon több mint négyszázötven főnyi legénységet fogtunk el.

Balkán harctér:

Nincs ujság. — Ludendorff.

— **Katonai kiűntetés.** A király Weissmann Alajos 12. gyalogezredbeli századosnak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta a hadi-ékitményrel.

Agoston László 12. gyalogezredbeli zászlóst az egészségügyi szolgálat tere szerzett érdemei elismerésül pedig az arany érdemkereszttel tüntette ki a király.

— **Knyaskó Lajos halála.** A nagybecskerek-i felső kereskedelmi és polgári iskola nagy-érdemű elhunyt igazgatóját Knyaskó Lajost holnap, szerdán délelőtt temetik el a felső kereskedelmi iskola Jókai-utcai épületéből. Az elhunyt temetésén részt vesznek az összes iskolák, képviselteti magát a vármegye, a Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület, valamint más testületek is.

Haláláról a család gyászjelentése a következő: Özv. Knyaskó Lajosné szül. nagyváradi Kádár Gizella ugy a maga, mint gyermeke dr. Knyaskó Lajos és sógornője Knyaskó Ilona, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel tudatja, a hön szeretett férj, illetve ana, testvér és rokon: Knyaskó Lajos áll. felső ker. isk. és polg. isk. igazgató, keresk. tanonciskolai szakfelügyelő, Torontálvármegyei közokt. bizottságának tagja, a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület alelnöke, az Iparos munkásképző-egylet tiszteletbeli tagja életének 61-ik, boldog házasságának 35-ik és tanári működésének 37-ik évében f. évi november hó 6-án délelőtt 9 órakor hosszas szenvedés után történt gyászosan elhunytát. A megboldogult hült teteme f. évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor fog a gyászházban (Jókai-utca, kereskedelmi iskolai épületben) az ág. ev. vallás szertartása szerint beszenteltetni és onnan a helybeli ág. ev. temetőben örök nyugalomra tétetni. Nagybecskerek, 1916. évi november hó 6-án. Béke lengien és szeretett virrasszon hamvai felett!

— **Köszönés.** A Nagybecskerek-i Nepbank Részvénytársulat Hubert Emánuel elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 30 koronát küldött az árvaház-egyletnek. Az adományért ezuton is köszönetet mond az árvaházegylet elnöksége.

A Gyermekbarát-egyletnek adományoztak: A róm kath. misszió-egyesület 30 K, Jankó Agostonné 20 K, továbbá a Benó Testvérek cég gyűjtő-ívén: Benó Testvérek és Benó Tivadarné 10—10 K, Benó Melinda, Benó Edit, Kada Aranka 1—1 koronát. Az adományokért halás köszönet mond az egylet elnöksége.

— **Az erdélyi menekültek házasszállítása.** Semsei dr. Semsey Aladár, a Brassóvármegye alispánját itt helyesítő főjegyző, a menekültek házasszállítási módjainak megállapítása céljából a belügyminiszteriumban tartandó értekezletre Budapestre utazott.

— **Ruhaadományok az erdélyi menekülteknek.** A rendőrség utján ujabban a következők adományoztak ruhaneműket az erdélyi menekültek részére: Glaszer Mihály, ifj. Glaszer Mihály, Szohn Károly, Grosz Márton, Weiterschan Jakab, Weisz Mór, Kadelsburger Lipót, Solymosiné, Menezser Lipót, Valeri Frigyes, azonkívül Arendt Ferenc 2 kor-át.

— **Uj vasut.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a Grünwald testvérek és Schiffer-cég kérelmére a Kiszombortól Keglevichházaig át Bolgártelepig tervezett helyiérdekű vasut közigazgatási bejárását dr. Tormay Géza miniszteri titkár vezetése alatt elrendelte.

— **Értesítés rokkant katonák részére.** A Rökkantügyi hivatal rokkant katonák részére felajánlott munka-alkalmakról részletes értesítőt adott ki, amely megtekinthető a honvéd állomásparancsnokságnál, Váraljai-utca 2. sz.

— **12 ezer koronás pénzbüntetetés ardrágításért.** Megirtuk annak idején, hogy a nagybecskerek-i rendőrkapitányság Prokies Gyula nagybecskerek-i sertéshizlálót ardrágításért tízezer korona fő- és kétezer korona mellékbüntetetésre, összesen tizenkétezer korona pénzbírságra ítélte. Az ügy fellebbezés folytán az alispán elé, mint másodfoku hatóság elé került, aki az elsőfoku ítéletet helyben hagyta.

— **Vadgesztenye gyűjtése.** A Vörös-Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös-Kereszt egylet helybeli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívást most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden részét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagyfontosságú. A Vadgesztenye Fogyűjtőhelye megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legálabb részben elejét vegye a mindjobban mutatózó állatteleléség hiányának. A mai háboru sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek.

reánk nézve. Különösen kéri a Vörös-Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítószágot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol vadgesztenyefák vannak, gyűjtsék össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös-Kereszt egyleti fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

— **A tábori posta.** A tábori magáncsomagforgalomban ez idő szerint a következő tábori (hadtáp) postahivatalok vesznek részt: az 5. 5-III. 9. 11. 13. 19. 19-II. 20. 20-V. 24. 29. 35 37. 38. 40. 42. 44. 47. 49. 51. 55. 58. 60. 63. 66 68 69 76 77 84 88 90 92. 94. 95. 102. 105. 107. 110. 111. 113. 120. 125. 130. 131. 133. 136. 137. 138. 144. 145. 146. 147. 148. 150. 153. 155. 165. 167. 168. 175. 176. 177. 178. 180. 181. 183. 184. 185. 188. 189. 190. 191. 203. 207. 209. 215. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 226. 227. 229. 232. 235. 237. 239. 240. 250. 252. 255. 256. 258. 259. 260. 263. 267. 270. 271. 272. 274. 276. 277. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 288. 288. 289. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 302. 307. 315. 316. 317. 318. 319. 324. 332. 334. 335. 338. 340. 352 354. 361. 364. 368. 369. 371. 372. 376. 377. 378. 385. 386. 387. 388. 388/II. 388/III. 389. 390. 392. 393. 395. 396. 398. 399. 400. 400/II. 400/III. 401. 403. 404. 405. 407. 408. 409. 410. 412. 444. 444/II. 444/III. 509. 510. 511. 512. 413. 514. 516. 517. 600. 602. 605. 607. 608. 611. 612. 613. és 630. számúak, valamint a magyar és osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban, Szerbiában, Montenegróban és Albániában megszállott területen működő és helynév szerint megjelölt hadtáppostahivatalok, mint a hozzájuk utalt katonai parancsnokságok, csapatok és intézetek tábori postái. Az utóbbiak közül csak a Koszovo melletti Mitrovicában és a Novipazarban működő hadtáppostahivatalok kivéve, a hová tábori postái csomagot küldeni nem lehet. A 11. 51. 125. és 239. számú tábori postákhoz, valamint a helynév szerint megjelölt hadtáppostahivatalokhoz tábori postai magáncsomagot állandóan, vagyis bármely napon, a tábori postai magáncsomagforgalomban résztvevő többi tábori postához ellenben csak minden hétfőn, kedden és szerdán lehet postára adni.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a haretéren való felhasználás végett. A „Szeretetadóomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

— **A vasúti arcképes igazolványok megújítása.** A magyar királyi államvasutak temesvári üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a féláron való utazásra jogosító arcképes igazolványoknak 1917. évre érvényesítését a következő sorrendben eszközli: November hó első felében Krassószörényvármegye, november hó második felében Temesvármegye és december hó első felében Torontálvármegye területén lakó igényjogosult tisztviselők és családtagjaik arcképes igazolványai fognak meghosszabbíttatni, míg december hó második felében azok, akik valamely fontos és indokolt ok miatt a meghatározott határidőket nem tarthatták be. Külön figyelmet kell fordítani az igényjogosultak, hogy az arcképes igazolványok beküldésének ideje alatt egyszeri utazásra jogosító féláru igazolványt csak abban az esetben kaphatnak, ha a szabályszerű kérvényt záradékoló hatóság az előirt záradékolási formán kívül azt is igazolja, hogy az illető arcképes igazolványa meghosszabbítás végett az üzletvezetőséghez beküldetett. Egy kérvényen meghosszabbítás és egyszeri utazásra szóló igazolvány nem kérhető. A kérvények kiállítására, illetve hivatalos összesítéseik és kimutatásokra vonatkozó elvi és formai kérdésekben a már az elmúlt évben kiadott részletes tájékoztató irányadó.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egyesület budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Batthyány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetően a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabb sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek.

A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es kütszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadja el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölthetnek.

Levél a háborus Olaszországból.

Háboruellenes agitáció. — Dél-Itália Észak-Itália ellen. — A mulato Róma.

Bern, november 2.

(Berni munkatársunk távirata.) A Gazette de Lausanne római levelezője rendkívül érdekes képét nyújtja Olaszország háborus életének.

A semlegesek és németbarátok jó ideig hallgattak, mert azt hitték, mégis csak lesz valamelyes sikere Cadorna karszti offenzívájának. Most, hogy megbukott és emberi számítás szerint nincs is lehetőség arra, hogy valamikor döntő sikerei legyenek az olaszok hadjáratának, újból megkezdtek háboruellenes agitációjukat.

Néhány újságban legutóbb heves támadás jelent meg — a háborus ipar ellen. A hadfőszervezési gyárosok, ezek szerint, meg nem engedett hasznot húznak, ami nem egyeztethető össze az ország érdekeivel. Szívesen és nagy hévvel vesznek részt ebben a kampányban a szocialisták is. Valóságos a törekvésük: népszerűtlenné és gyűlöltté akarják tenni a háborút. A régi gyűlölet, amely a háboru első idejében szunynyadt, újra lángol Észak-Olaszország között. A déli részek lakói, akik különben is kedvük ellenére mentek a háboruba, szemükre vetik az északiaknak, hogy egyedül nekik van hasznuk a háborus ipar fejlődéséből. A földmivelő Dél-Olaszország szerintük csak áldozat, amennyiben egyedül viseli a háboru súlyos terheit.

E gyűlölködés dacára is tény, hogy az olasz nemzet általában még mindig a háboru folytatását követeli. Az az általános vélemény, hogy jobb a pusztító harc, mint valami sántító béke, mert ez újabb háboru csirait hordaná és állandó rettenésben tartaná Európát. Olaszországban nem tartják lehetetlennek és számolnak is azzal a lehetőséggel, hogy még az 1917. esztendő sem hozza meg a háboru végét.

Olaszország eddig nagyon keveset szenvedett s különösen a déli provinciák és a délvidék nagy városai alig éreztek valamit is a háboruból. A római kávéházak, színházak és mozik minden este szorongásig megtelnek. A lakosság életrendjén alig változtatott a háboru, ha mégis, csak annyiban, hogy — még jobban költenek, mint régen, a béke idején. A frontról visszatérő olasz katonák ismét ten meg is botránkoznak a rómaiak luxusan és szakadatlan mulatozásán. Az élelmezés tervébe vett megrendszabályozásával nemsokára mégis bevonul Romába is a háborus hangulat. A kormány a cukorfogyasztást már is korlátok közé szorította. Az első élelmezési rendeletet csakhamar egész sereg újabb rendszabály követi nyomon.

F. S.

Szerbszentmárton község előljárósága.
1263—1916 szám. 1334—3.2

Árverési hirdetés

Alulírott község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező mintegy 6000 kat. holdnyi területű vadászati jogát folyó évi november 19-én délelőtt 9 órakor a község házában az 1917. évi január 1-től 1922. évi december hó végéig terjedő időre nyilvános árverés útján bérbeadja.

Egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Szerbszentmárton, 1916. évi november hó 3.

Az előljáróság.

Kizárólag adókönyvek lezárására napi 5 korca díjazás mellett hozzáértő egyént keresünk, aki azonnal hozzáfogna a munkához.

Torontálvármegyei község előljárósága.

Vasutállomás Ujpecs. 1331—2.2

III. polgári osztályt végzett fiatal árva leány üzletben pénztárkezelőnek esetleg elárusítóknak ajánlkozik.

Cím a kiadóhivatalban.

1332 3.2 Egy sok év óta fennálló jólmenő

vegyeskereskedés

helyben élénk forgalmu helyen, más vállalatok miatt azonnal eladandó vagy bérbeadandó.

Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urlakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::

1267—x.15

— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

Utcai

elárusítókat

keres a

„Torontál”

napi lap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ekszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremsér István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon tul, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala